

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

PIELIKUMS 19: RĪKOJUMS PAR UZRAUDZĪBAS GRUPAS SASTĀVU

Dabas aizsardzības pārvalde

Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150, tālr. 67509545, fakss 67509544, e-pasts daba@daba.gov.lv

RĪKOJUMS
Siguldā

2015. gada 4. martā

Nr. 1.1/18/2015 – P

***Par dabas lieguma „Ziemeļu purvi”
dabas aizsardzības plāna izstrādes uzraudzības grupu***

Lai nodrošinātu dabas lieguma „Ziemeļu purvi” dabas aizsardzības plāna izstrādi atbilstoši Ministru kabineta 2007. gada 9. oktobra noteikumiem Nr. 686 „Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību”, izveidoju projekta uzraudzības grupu šādā sastāvā:

1. Jānis Krūmiņš, Dabas aizsardzības pārvalde, Vidzemes reģionālā administrācija, vecākais eksperts;
2. Dace Vilne, Alojās novada dome, priekšsēdētāja vietniece attīstības jautājumos;
3. Inguna Liepiņa, Mazsalacas novada pašvaldība, Ramatas pagasta pārvaldes vadītāja;
4. Īrisa Rodiņa, Valsts vides dienests, Valmieras reģionālās vides pārvalde, Atļauju daļas vecākā eksperte;
5. Kaspars Beriņš, Valsts meža dienests, Ziemeļvidzemes virsmežniecība, inženieris vides aizsardzības jautājumos;
6. Mārtiņš Kalniņš, VAS „Latvijas valsts meži”, Rietumvidzemes mežsaimniecība, vides plānošanas speciālists;
7. Zenta Špate, Lauku atbalsta dienests, Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde, Kontroles un uzraudzības daļas vadītāja;
8. Līga Jirjena, Latvijas investīciju un attīstības aģentūra, Investīciju projektu departaments, Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sekretariāta vadītāja;
9. Ainārs Virkstenis, VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi", Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļa, Līmbažu sektora vadītājs;
10. Māra Pakalne, Latvijas Universitāte, EK LIFE projekta "Prioritāro mitrāju biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā" vadītāja

Ģenerāldirektore

Sandra Bērziņa

Pilāts 29198590

Sandra Bērziņa
04.03.2015.

PIELIKUMS 20: PIRMĀS UZRAUDZĪBAS GRUPAS SANĀKSMES PROTOKOLS

Dabas lieguma „Ziemeļu purvi” Dabas aizsardzības plāna izstrādes uzraudzības grupas pirmās sanāksmes Protokols

Laiks: 31.03.2015 plkst. 11:00

Vieta: Ramatas pagasta kultūras centra zālē

Adrese: „Jaunkīši”, Ramata, Ramatas pagasts.

Sanāksmes dalībnieki:

Uzraudzības grupa:

1. Jānis Krūmiņš	Dabas aizsardzības pārvalde, Vidzemes reģionālā administrācija, vecākais eksperts
2. Dace Vilne	Alojas novada dome, priekšsēdētāja vietniece attīstības jautājumos
3. Inguna Liepiņa	Mazsalacas novada pašvaldība, Ramatas pagasta pārvaldes vadītāja
4. Īrisa Rodiņa	Valsts vides dienests, Valmieras reģionālās vides pārvalde, Atļauju daļas vecākā eksperte
5. Kaspars Beriņš	Valsts meža dienests, Ziemeļvidzemes virsmežniecība, inženieris vides aizsardzības jautājumos
6. Mārtiņš Kalniņš	VAS „Latvijas valsts meži”, Rietumvidzemes mežsaimniecība, vides plānošanas speciālists
7. Zenta Špate	Lauku atbalsta dienests, Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde, Kontroles un uzraudzības daļas vadītāja
8. Māra Pakalne	LIFE projekta vadītāja

DA plāna izstrādātāji un citi LIFE projekta dalībnieki:

9. Loreta Urtāne	Latvijas Universitāte, DA plāna izstrādes vadītāja
10. Oļģerts Aleksāns	Latvijas Universitāte, projekta hidrologs
11. Jānis Dzilna	LIFE projekta multimediju speciālists

Interesenti:

12. Rimants Lūsis	Mazsalacas TIC vadītājs
13. Inese Timermane	Alojas novada Staiceles TIC vadītāja

Darba kārtībā:

1. Informācija par dabas lieguma „Ziemeļu purvi” dabas aizsardzības plāna 1.redakcijas izstrādi.
2. Informācija par dabas liegumā veiktajiem hidroloģiskajiem pētījumiem un modelēšanas rezultātiem.
3. Informācija par Mazsalacas un Alojas novadā plānotajām tūrisma attīstības aktivitātēm. Rimants Lūsis, Mazsalacas TIC vadītājs
4. Diskusijas

Sanāksmes norise:

1. Pēc iepriekšēja saskaņojuma ar Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas vecāko ekspertu Jāni Krūmiņu sanāksmes darba vada DA plāna izstrādes vadītāja **L. Urtāne**, kura atklāj sanāksmi un iepazīstina ar klātesošajiem Uzraudzības grupas dalībniekiem, TIC vadītājiem un LIFE projekta dalībniekiem.
2. DA plāna izstrādes vadītāja **L.Urtāne** informē par dabas lieguma „Ziemeļu purvi” dabas aizsardzības plāna 1.redakcijas izstrādi, par turpmāk plānotajiem sugu un biotopu pētījumiem un DA plāna izstrādes grafiku.
3. LIFE projekta hidrologs **O. Aleksāns** iepazīstina klātesošos ar purvu veidošanās procesiem, kā grāvju izrakšana un purvu susināšana ietekmē purvos noritošos procesus un izraisa augstā purva biotopa degradāciju. Otrajā prezentācijas daļā tiek sniegta informācija par

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

dabas liegumā veiktajiem hidroloģiskajiem pētījumiem un hidroloģiskā režīma modelēšanas rezultātiem, kā arī ar plānotajiem hidroloģiskā režīma stabilizācijas pasākumiem

4. Mazsalacas TIC vadītājs **R. Lūsis** sniedz informāciju par Mazsalacas novadā plānotajām tūrisma attīstības aktivitātēm.
5. Alojas novada Staiceles tūrisma informācijas centra vadītāja **I. Timermane** sniedz informāciju par Alojas novadā plānotajām tūrisma attīstības aktivitātēm.
6. Diskusija:

Pēc TIC vadītāju sniegtās informācijas par esošajām un plānotajām aktivitātēm sākas diskusija par dabas lieguma teritorijas nozīmīgumu pašvaldībai un cilvēku traucējuma ietekmi uz purvā mītošajām īpaši aizsargājamo putnu sugām.

I. Liepiņa stāsta, ka Ramatas pagastā nav lielas ražotnes, tāpēc tūrisms ir nozīmīgs vietējās ekonomikas attīstīšanai. Dabas lieguma teritoriju, it īpaši Ramatas Lielezera apkārtni, ir iecienījuši vietējie iedzīvotāji gan kā pastaigu vietu dažādos gada laikos, gan kā ogošanas vietu. Ezers ir makšķerēšanas vieta vietējiem makšķerniekiem, bet uz to brauc cilvēki arī plašākas apkārtnes. Jautāta par atkritumiem pašvaldības vadītāja atbild, ka tā pagastam ir jau tradīcija, pavasarī Lielās Talkas laikā izstaigāt ezera apkārtni un savākt atkritumus. Tāpēc arī turpmāk pašvaldība ir gatava uzņemties atkritumu apsaimniekošanu.

M. Kalniņš uzsver, ka jau šobrīd ir skaidrs, ka ne visas TIC iecerētās aktivitātes tiks akceptētas no dabas plāna izstrādātāju puses, jo daļa no tām attiecas uz teritorijām, kuras apdzīvo retas un pret traucējumu jūtīgas sugas, piemēram, klinšu ērglis. Turklāt pieredze rāda, ka vidusmēra apmeklētājam, kas nav specializējies dabas vērošanā, nebūt nav nepieciešams doties dziļi purvā, jo tādas pat emocijas un sajūtas var iegūt izstaigājot purva perifērijas daļu. Tālāk tiek diskutēts par dabas takas izveidi. Latvijas valsts meži nevēlas, lai teritorijā būtu ar laipām aprīkota dabas taka, bet tas neizslēdz iespēju dabas tūrisma vajadzībām izplānot dabas takas maršrutu bez laipām.

L. Urtāne pastāsta par dabas lieguma purva masīvu Igaunijas puses pieredzi attiecībā uz tūrisma infrastruktūras izveidi, ko šī DA plāna izstrādātāji ņems vērā. Igaunijā pēc laipu un skatu torņa izbūves palielinājās teritorijas apmeklētāju skaits un retais klinšu ērglis pārcēlās uz ligzdošanu Latvijas puses daļā, kur traucējums bija mazāks. Tāpēc ir skaidrs, ka DA plāna izstrādātājiem būs jāmeklē risinājumi, kā saskaņot Ramatas Lielezera publiskā ezera statusu ar klinšu ērgļa un citu teritorijas dabas vērtību aizsardzību.

K. Beriņš aizrāda, ka daži uz mežu nozari attiecināmie tiesiskie akti ir spēku zaudējuši un ar tāda pašu nosaukumu spēkā ir stājušies jauni Ministru kabineta noteikumi un sola atsūtīt, kuri tieši tie ir.

M. Pakalne iepazīstina ar citām LIFE+ projekta "Mitrāji" aktivitātēm un aicina pašvaldības pieteikties uz ceļojošās foto izstādes izvietojumu savas pašvaldības teritorijā, jo kā rāda iepriekšējā purvu projekta pieredze, izstādes bija ļoti apmeklētas un iedzīvotājiem tās patika.

I. Liepiņa izsaka vēlmi Mazsalacas pašvaldībā izvietot arī iepriekšējā projekta foto izstādi, kamēr šī projekta izstādei vēl tiek vākti materiāli.

J. Dzilna iepazīstina klātesošos ar savu ieceri dabas lieguma "Ziemeļu purvi" dabas vērtību atspoguļošanu filmā. Tiek runāts ka projektā ir plānots veidot vairākas purva filmas. Tāpēc katrai no tām meklē savu centrālo tēlu un, ka "Ziemeļu purvu" gadījumā tas būs lācis.

Uz to **I. Liepiņa** pastāsta, ka lācis ir sastopams ne tikai purva teritorijā, bet ir bijis gadījums, kad lācis ir "apciemojis" arī Ramatas centru.

L. Urtāne ka nākošo Uzraudzības grupas sanākumi ir plānots sasaukt rudenī, kad pieaicinātie eksperti būs pabeiguši savu darbu, viņu materiāls būs izvērtēts un būs identificēti nepieciešamie apsaimniekošanas pasākumi, kā arī izstrādāts priekšlikums teritorijas zonējumam.

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

M.Pakalne iepazīstina klātesošos ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un DA plāna izstrādes gaitu (prezentācija pielikumā). Teritorijas saglabāšanas ilgtermiņa mērķis ir Latvijā un Eiropā nozīmīgu aizsargājamo purvu, ūdeņu, mežu biotopu, retu un īpaši aizsargājamo augu un dzīvnieku populāciju un to dzīvotņu saglabāšana, kā arī purva biotopu hidroloģiskā režīma stabilizēšana degradētajās purvu daļās. Lai sasniegtu ilgtermiņa mērķi, izstrādāti 30 apsaimniekošanas pasākumi. DA plāna izstrāde ietver arī teritorijas individuālo aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumu projektu.

Veicot teritorijas inventarizāciju, konstatēts, ka dabas liegumā sastopami 11 Eiropas Savienības nozīmes aizsargājami biotopi 6362,2 ha platībā (82,6% no dabas lieguma kopplatības). Teritorijā sastopamas deviņas augu sugas, 32 putnu sugas, divas bezmugurkaulnieku sugas un četras zīdītāju sugas, kas aizsargājamās Latvijā, kā arī arī četras augu sugas, septiņas bezmugurkaulnieku sugas, viena zīdītāju suga un divas zivju sugas, kas ir iekļautas Eiropas Savienības Sugu un biotopu direktīvā. Savukārt Putnu direktīvā iekļautas 29 sugas.

M.Kalniņš komentē, ka prezentācijā doto aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu skaitu nepieciešams precizēt.

M.Pakalne informē Uzraudzības grupas pārstāvjus par dabas liegumā sastopamajiem Eiropas Savienības nozīmes purva, meža, zālāju un saldūdeņu biotopiem, kā arī šajos biotopos konstatētajām retām un aizsargājamām sugām. Apsekojot teritoriju, novērots, ka dabas liegumā esošajā Ramatas Lielezerā notiek krasta erozija - samazinās augstā purva biotopa platība. Sadarbībā ar mitrāju pētniekiem no Nīderlandes un Polijas, dabas liegumā veikti papildus pētījumi. Teritorijā esošos purva biotopus negatīvi ietekmē meliorācijas grāvji, purva degšana, bebru darbība, kā arī purva izbraukāšana ar kvadracikliem.

Teritorijai izstrādāti 30 apsaimniekošanas pasākumi, kas sadalīti sekojošās grupās un apakšgrupās:

- A. Teritorijas dabas vērtību saglabāšana. A.1. Pasākumi aizsargājamo biotopu labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanai. A.2. Augstā purva biotopu atjaunošanas un hidroloģiskā režīma stabilizēšanas pasākumi. A.3. Straujteču biotopu kvalitātes uzlabošana. A.4. Zālāju biotopu kvalitātes uzlabošana. A.5. Mežu biotopu kvalitātes uzlabošana. A.6. Putnu apdzīvoto biotopu apsaimniekošanas un sugu aizsardzības pasākumi. A.7. Invazīvo sugu apkarošana.
- B. Teritorijas izpēte. B.1. Atsevišķu sugu izplatības precizēšana.
- C. Teritorijas monitorings. C.1. Purva biotopu monitorings apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes novērtēšanai. C.2. Purva hidroloģiskais monitorings apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes novērtējumam. C.3. Medņu riestu vietu monitorings pēc atbrīvošanas no sugai nevēlama koku un krūmu apauguma.
- D. Teritorijas labiekārtošana un infrastruktūras izveide. D.1. Dabas lieguma robežzīmju uzstādīšana. D.2. Informācijas stendu uzstādīšana. D.3. Atkritumu izvākšana.
- E. Tiesiskā regulējuma stiprināšana. E.1. Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu apstiprināšanas sekmēšana. E.2. Dabas lieguma funkcionālā zonējuma iestrāde Mazsalacas un Alojās novada teritorijas plānojumos.
- F. Sabiedrības informēšana un izglītošana. F.1. Sagatavot un publicēt bukletu par Ziemeļu purvu dabas liegumu. F.2. Izveidot populārzinātnisku filmu par teritorijas dabas vērtībām un to aizsardzības nozīmību. F.3. Organizēt izglītojošos un informatīvos pasākumus teritorijas dabas vērtību un to aizsardzības nozīmības skaidrošanai.

M.Kalniņš vaicā, ko konkrēti plānots veikt apsaimniekošanas pasākumā E.2. Dabas lieguma funkcionālā zonējuma iestrāde Mazsalacas un Alojās novada teritorijas plānojumos?

D.Vilne piebilst, ka sākumā jānoskaidro, kāda informācija par dabas liegumu ir iekļauta novada teritorijas plānojumā, jo papildinājumu ieviešana šajā dokumentā nav vēlama.

M.Pakalne komentē, ka šo pasākumu plānā iekļāvuši iepriekšējā plāna vadītāja LURtāne, tādēļ ir nepieciešams noskaidrot kādēļ šāda aktivitāte ir paredzēta plānā.

2. Hidroloģisko pētījumu rezultāti un apsaimniekošanas pasākumi Ziemeļu purvos

O.Aleksāns sniedz dabas lieguma hidroloģisko raksturojumu un pielietotās hidroloģisko un ģeoloģisko pētījumu metodes (prezentācija pielikumā). Teritorijā konstatēti trīs sateces baseini:

Glāžupes – Gaņģupes, Piģeles – Peidas un Pērnavas (Pārnu). Dabas liegumā atrodas trīs ezeri: Ramatas Lielezers, Sokas ezers, kā arī Mazezers.

M.Kalniņš vaicā, kāpēc Ramatas Lielezerā ir izveidojusies minerālaugšnes saliņa, ja pētījumos noteikts, ka šis ezers ir purva lāma.

O.Aleksāns atbild, ka šādas saliņas ir samērā bieži sastopamas. Lai precīzāk noteiktu, kā šī saliņa ir veidojusies, nepieciešams ierīkot papildus urbumus.

M.Pakalne piebilst, ka ezerā ierīkoti trīs urbumi un nevienā no ievāktajiem paraugiem nav konstatēts sapropelis, tādēļ Ramatas Lielezers uzskatāms par purva lāmu, ne ezeru.

D.Vilne vaicā, cik ilgā laikā pēc aizsprostu izbūves ir redzams rezultāts?

M.Pakalne atbild, ka līdzšinējā pieredze, izbūvējot aizsprostus dabas liegumā „Melnā ezera purvs”, gruntsūdens līmenis paaugstināšanās tika novērota jau nedēļas laikā pēc būvdarbu veikšanas. Arī Vasenieku purvā, kas atrodas dabas liegumā „Stiklu purvi”, kā arī Ķemeru nacionālajā parkā gruntsūdens līmenis paaugstinājās neilgi pēc aizsprostu izbūves.

O.Aleksāns komentē, ka ap Ramatas Lielezeru novērojama kūdras sēšanās. Pa Ezergrāvi no ezera aizplūst liels ūdens daudzums (aptuveni 60 l/sek). Ņemot vērā, ka ap Ezergrāvi ir sausāka josla, tur izveidojusies labvēlīgi apstākļi koku augšanai – priedes un bērzi ir augstāki nekā tie ir neskartā purvā. Projekta ietvaros dabas liegumā tiek veikts hidroloģiskais monitorings, kā arī izveidoti ūdens plūsmu modeļi. Izbūvējot aizsprostus, ezera ūdens līmenis netiks pacelts. Aizsprostu izbūve dabas liegumā plānota trīs vietās – uz Ezergrāvja, kā arī pie Pirtsmeža un Oļļas purvs.

3. Bezmugurkaulnieki un apsaimniekošanas pasākumi Ziemeļu purvos

M.Kalniņš sniedz pārskatu par līdzšinējiem bezmugurkaulnieku pētījumiem dabas liegumā. DA plāna izstrādes laikā apmeklēta daļa no dabas lieguma teritorijas. Atskaitē galvenais uzsvars ir likts uz Latvijā un Eiropas Savienībā aizsargājamām sugām, kā arī apkopota informācija par bieži sastopamajām sugām. Dabas liegumā ir konstatētas septiņas īpaši aizsargājamās un divas Eiropas Savienības nozīmes bezmugurkaulnieku sugas. Divām sugām veidojami mikroliegumi. Teritorija ir nozīmīga, jo tā saglabā sugu dzīvotnes, nodrošina to „vienmērīgu” izplatību. Bezmugurkaulnieki ir svarīga ekosistēmas daļa, tie nodrošina ekosistēmas stabilitāti un kalpo par barību citiem dzīvniekiem. Dabas liegums nereti ir dabas vērotāju un fotogrāfu galamērķis.

Lai saglabātu bezmugurkaulnieku populācijas esošajā lielumā, noteikti vairāki apsaimniekošanas pasākumi. Dabas lieguma zālajos nepieciešams veikt atjaunošanu un platību palielināšanu. Savukārt, lai piekļūtu zālājiem, normatīvajos aktos jānosaka infrastruktūras (ceļu, caurteku utml.) izveidošanas vai atjaunošanas iespēja. AS "Latvijas valsts meži" pieredze liecina, ka pļavu apsaimniekošanā gan labi, gan grūti pieejamās vietās bieži tiek pļauts ar trimmeriem un nopļautais materiāls tiek izvests ar vieglo automašīnu piekabēm. Nogādāšana varētu būt efektīva, bet, ņemot vērā, zālāju novietojumu, ir sarežģīti nogādāt lopus līdz ganību vietai. Izvērtējot teritorijas meža biotopus, noteikts, ka 18 nogabalos 24 hektāru platībā nepieciešams saglabāt apšu mežus. Izvēlētie meža nogabali nav īpaši aizsargājami biotopi, kā arī tajos nav konstatētas īpaši aizsargājamās sugas vai medņu riesti. Kopjot apšu mežus, tiek nodrošinātas dzīvotnes tādām aizsargājamām sugām kā baltmugurdzenis, lidvāvere u.c. Apšu mežu veidošanu varētu veikt arī vietās, kur sastopami zemas kvalitātes īpaši aizsargājami biotopi.

J.Krūmiņš piebilst, ka varētu veikt veco egļu izciršanu iepriekš minētajos nogabalos.

M.Kalniņš raksturo apsaimniekošanas pasākumus A.3.1. Upju funkcionalitātes uzlabošana un straujteču biotopu kvalitātes uzlabošana, bebru darbības izraisītu upju hidromorfoloģisko pārveidojumu likvidēšana un A.3.2. Bebru skaita un to darbības ierobežošana. Dabas lieguma mazās upītes reizi gadā būtu jāizstaigā un jānojauc uz tām esošie bebru dambji, kā arī jālikvidē koku sanesumi. Pašlaik DA plānā nav iekļauta karte ar konkrētām bebru dambju vietām, kāda nepieciešams sadaļā A. Teritorijas dabas vērtību saglabāšana paredzēt bebru dambju kartēšanu. Iespējams, kartēšanu nepieciešama arī zālāju platībām, jo ne visi poligoni ir apsekoti. Papildus bezmugurkaulnieku sugu monitoringu nav jāveic, tomēr būtu jāveicina bezmugurkaulnieku sugu pētījumi šajā teritorijā. Īpaši aktuāli pētījumu objekti varētu būt tauriņi un purmpurgliemeži.

M.Pakalne vaicā, kas varētu veikt bebru dambju jaukšanu?

J.Krūmiņš atbild, ka, ja medniekiem ir interese, to varētu darīt vietējais mednieku kolektīvs.

4. Ziemeļu purvu ornitofauna un apsaimniekošanas pasākumi

M.Pakalne informē klātesošos par dabas lieguma ornitofaunu. Putniem nozīmīgākās teritorijas augstajā un pārejas purvā konstatētas vietās ar nelielu veģetāciju, slīkšņainos klajumos, lāmās un ezeriņos, uz salām, kā arī robežjoslā ar mežu. Kopumā dabas liegumā konstatētas 29 Eiropas Savienībā un 32 Latvijā īpaši aizsargājamas putnu sugas, no kurām 17 sugas raksturīgas teritorijas purvu daļai, 11 – mežam, bet četras – pļavām.

M.Kalniņš piebilst, ka daba liegums ir putniem nozīmīga vieta, jo tajā sastopamas vairākas kvalificējošās sugas, piemēram, sējas zoss, baltpieres zoss, rubenis, dzeltenais tārtiņš, gugatnis un purva tilbīte. Dabas lieguma apšu un bērzu mežus apdzīvo baltmugurdzenis.

M.Pakalne sniedz medņu riestu raksturojumu un informē, ka DA plānā nav iekļauta medņu novērojumu karte. Lai izveidotu karti, nepieciešama papildus informācija no AS „Latvijas valsts meži”, kas ir maksas pakalpojums.

M.Kalniņš uzskata, ka šādai medņu riestu novērojumu kartei DA plānā nav lielas nozīmes, taču. medņu riestu teritoriju karte DA plānā būtu jāiekļauj, iepriekš vienojoties par to, vai tā ir publiski pieejama, vai ierobežotas pieejamības informācija. Mednim kā sugai, kas riesto uz zemes, nepieciešams, lai riesta periodā putns varētu redzēt 70-80 m perimetrā. Pašlaik AS „Latvijas valsts meži” darbinieki ir iesnieguši komentārus par DA plāna pēdējo redakciju, izņemot DA plāna sadaļu par medņiem un individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem. Plānotajiem pasākumiem nepieciešams definēt apsaimniekojamās teritorijas līdz kvartālu līmenim.

M.Pakalne piebilst, ka dabas lieguma medņu riestu tuvumā konstatētas nevēlamas mežacūku piebarošanas vietas.

M.Kalniņš uzskata, ka nepieciešama konkrēta informācija, kur šīs barotavas atrodas.

L.Taube vaicā, vai DA plāna izstrādātājiem ir informācija par mežacūku skaitu dabas liegumā?

M.Pakalne atbild, ka nē, DA plānā šāda informācija nav iekļauta.

5. Informācija par tehnisko projektu hidroloģiskā režīma stabilizēšanai Ziemeļu purvos

K.Libauers informē Uzraudzības grupas pārstāvjus Tehnisko projektu izstrādes gaitu hidroloģiskā režīma stabilizēšanai Saklaura un Pirtsmeža purvos. Dokumentu izstrādi veic LIFE projekta “Mitrāji” sadarbības partneris SIA „E-Būvvadība”, pamatoties uz projekta hidroģeologa Oļģerta Aleksāna purva ūdens līmeņa modelēšanas rezultātiem un citu projekta ekspertu lauka darbu rezultātiem. Dabā ir veikti topogrāfiskie uzmērījumi, kā arī izvērtēts, kā piekļūt aizsprostu būves vietām. Būvprojektam ir saņemta būvatļauja, bet tehniskais projekts tiek precizēts. Teritorijā plānots izbūvēt 23 kūdras aizsprostus, no tiem pieci būs uz Ezergrāvja Saklaura purvā, astoņi Pirtsmeža purvā, bet desmit Saklaura purva ZA daļā. Tuvākajā laikā tiek plānots veikt saskaņošanu ar zemju īpašniekiem par piebraukšanas iespējām.

M.Pakalne vaicā, kāds ir AS „Latvijas valsts meži” viedoklis par aizsprostiem pie Saklaura purva?

M.Kalniņš atbild, ka nepieciešama informācija, par kuriem meža nogabaliem tiek runāts.

6. Diskusijas par apsaimniekošanas pasākumiem

M.Kalniņš komentē, ka pašreizējā DA plāna versijā nepieciešams veikt labojumus, kas norādīti AS „Latvijas valsts meži” sagatavotajā dokumentā. Tuvākajā laikā tiks nosūtīti komentāri par individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem un DA plāna sadaļu, kur aprakstīti medņu riesti un to uzturēšanai nepieciešamie pasākumi. M. Kalniņš komentē, ka DA plāna apsaimniekošanas pasākumu daļā ietilpst aktivitāte, kas ietver koku izciršanu pirms aizsprostu būves un kā iespējams izpildītājs norādīta AS „Latvijas valsts meži”. M. Kalniņš pauž viedokli, LVM šī apsaimniekošanas pasākuma īstenošanu neveiks. Ņemot vērā, ka aizsprostu būvniecību veic LIFE projekts, projektam būtu jācērt arī gar Ezergrāvi esošie koki.

M.Pakalne piebilst, ka aizsprostu būves pasākums neietver koku izciršanu pie Ezergrāvja, kā arī nav zināms, vai aizsprostus būs iespējams izbūvēt līdz 15.03.2017.

M.Kalniņš uzskata, ka gar Ezergrāvi augošos kokus var gan atstāt, gan arī izvākt.

M.Pakalne komentē, ka kaimiņvalstīs, risinot līdzīgas problēmsituācijas, koki tiek izvākti, jo pēc gruntsūdens līmeņa paaugstināšanas tie nokaltīs.

J.Krūmiņš vaicā, kāds ir izcērtamo koku apjoms?

M.Pakalne atbild, ka neliels.

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

M.Kalniņš piebilst, ka nav iespējams garantēt sasaluma un sausuma apstākļus, kā arī nepieciešams ciršanas apliecinājums. Bez tam, lai ar tehniku varētu piekļūt, nepieciešams izcirst treilēšanas ceļu.

K.Libauers skaidro, ka ir izvērtēts, kuri ceļi, stigas un izcirtumi būtu izmantojami, lai piekļūtu pie aizsprostu būvniecības vietām.

J.Krūmiņš piebilst, ka jāpārbauda, vai izcirtumos nav jaunaudzes.

M.Pakalne uzskata, ka projektētājam būtu vēlreiz jāpārlicinās, vai pa plānoto maršrutu iespējams piekļūt būvniecības vietām.

J.Krūmiņš vaicā, vai izcirstos kokus plānots izmantot aizsprostu būvē? **M.Pakalne** atbild, ka nē.

Uzraudzības grupa nolemj, ka koku izciršana gar Ezergrāvi nav nepieciešama.

M.Kalniņš komentē, ka teritorijas individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos jāiestrādā ceļu infrastruktūras izveides un uzturēšanas iespēja. DA plāna izstrādātājiem jāņem vērā arī tas, ka informācija par klinšu ērgļa ligzdošanas vietām un dzeltenās dzegužkurpītes atradnēm nedrīkst būt publiski pieejama. Tāpat arī jānoskaidro, kāds pamatojums ir mežsaimniecības aizliegums egļu kultūrās. Ņemot vērā, ka DA plāna trešā redakcija atšķiras no šī dokumenta otrās redakcijas, nepieciešams pievienot DA plāna jaunākajai redakcijai, Ramatas Lielezera krastu ortofoto kartes, kopā ar fotogrāfiju, kas parāda krasta erozijas procesu.

M.Pakalne uzskata, ka konkrēto karšu mērogs ir par lielu, lai konstatētu krasta izmaiņas un eroziju, tādēļ tika pieņemts lēmums šīs kartes no dokumenta izņemt.

M.Kalniņš atbild: ņemot vērā, ka šis ir problēmjautājums, kartes nepieciešams atstāt, pievienojot piezīmi par mērogu, kā arī izveidojot papildus kartes, kurās krasta erozija ir redzama.

M.Pakalne piebilst, ka erozijas sekas dabā ir redzamas, piemēram, krasta priedes ir iegāzušās ezerā.

K.Libauers vaicā, cik korekti būtu salīdzināt Ramatas Lielezeru ar Mazezeru?

M.Kalniņš uzskata, ka šādu salīdzinājumu nebūtu korekti veikt, kā arī piebilst, ka iepriekšējā Uzraudzības grupas sanāksmē par Ramatas Lielezeru tika sniegta atšķirīga informācija. Nav saprotams, kura no versijām ir korekta.

J.Krūmiņš piebilst, ka arī DAP ir iesniegusi savus komentārus par DA plāna trešo redakciju.

L.Taube vaicā, vai bez stenda uzstādīšanas paredzēta papildus tūrisma infrastruktūras izbūve?

J.Krūmiņš piebilst, ka vietējās pašvaldības ir izteikušas vēlmi izbūvēt purva laipu.

M.Pakalne skaidro, ka LVM un ornitologs Aivars Petriņš ir pret šādas laipas izbūvi.

L.Taube piebilst, ka ar laipu palīdzību varētu novirzīt cilvēkus no vietām, kas ir jutīgākas. **J.Krūmiņš** uzskata, ka, ja cilvēki staigā pa dabas lieguma teritoriju, tad to arī turpinās to darīt. Kopumā noslodze dabas liegumā ir neliela.

I.Liepiņa komentē, ka nopietnāka problēma varētu būt teritorijas izbraukāšana ar kvadracikliem.

K.Beriņš informē, ka nepieciešams noskaidrot, vai režīma zonā ir iekļauta tauvas josla.

M.Pakalne atbild, ka šis jautājums tiks noskaidrots, kā arī vaicā, vai ir nepieciešams organizēt Uzraudzības grupas trešo sanāksmi.

M.Kalniņš atbild, ka tas jāizlemj pēc tam, kad tiks izlasīta DA plāna ceturrtā redakcija.

J.Krūmiņš piebilst, ka nepieciešams arī noskaidrot to Uzraudzības grupas pārstāvju viedokli, kuri nepiedalījās šajā sanāksmē.

Sanāksme beidzas plkst. 13.45.

Projekta vadītāja M. Pakalne

Sēdes protokolētāja M. Baumane

PIELIKUMS 22: PĀRSKATS PAR DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNA IZSTRĀDES LAIKĀ VEIKTAJEM LABOJUMIEM

Komentāru iesniedzējs – Dabas aizsardzības pārvalde

Nepilnība	Lēmums
<p>Nodaļā 1.1.1. <i>Esošais funkcionālais zonējums</i> norādīts, ka funkcionālais zonējums teritorijai skatāms 7. pielikumā. Tomēr atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem dabas liegumā NAV noteikts funkcionālais zonējums. Kaut arī 7. pielikuma nosaukumā tas nav norādīts, pēc būtības tajā attēlots ieteiktais funkcionālais zonējums.</p>	<p>Individuālo noteikumu projekts un priekšlikumi teritorijas zonējumam dzēsti – LIFE Mitrāji, 02.11.2017</p>
<p>Nodaļās 1.1.5. <i>Aizsardzības un apsaimniekošanas īsa vēsture</i> un/vai 2.1. <i>Aizsargājamā teritorija kā vienota dabas aizsardzības vērtība</i> vēlams norādīt, ka Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu ekoloģiskajā plānā (2007) teritorija izdalīta kā starptautiskas nozīmes kodolzona.</p>	<p>Precizēts – LIFE Mitrāji, 20.04.2017</p>
<p>7. tabula: Bioloģiski vērtīgo zālāju platības dabas lieguma „Ziemeļu purvi” teritorijā</p> <p>No tabulas nav īsti saprotams, cik ha bioloģiski vērtīgo zālāju ir dabas liegumā, cik ārpus tā. 4.pielikuma karte liecina, ka abi lauku bloki ietilpst DL. Dabas lieguma robeža būtu jānorāda arī 6.attēlā.</p> <p>Jāprecizē, par kāda veida zālājiem ir runa. Vai par</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirms 2013.gada atzīts bioloģiski vērtīgs zālājs (BVZ); <p>vai/un</p> <ul style="list-style-type: none"> • ES nozīmes zālāju biotops vai putnu dzīvotne (ES nozīmes zālāju biotops), un tā zālāju ražība atbilst no 1. līdz 3. zālāju ražības klasei. <p>Jāprecizē teikums “Par tiem kategorijā MLA tiek saņemti tiešie maksājumi kā bioloģiski nozīmīgiem zālājiem.” Tāda kategorija kā MLA vairs neeksistē (http://www.lad.gov.lv/lv/atbalsta-veidi/platibu-maksajumi/platibu-maksajumu-veidi/), kā arī maksājumi netiek veikti par “bioloģiski nozīmīgiem zālājiem”.</p> <p>Tekstā vēlams atsauce uz nodaļu 2.4.4. <i>Zālāju biotopi</i>.</p>	<p>Aktualizēta informācija par lauku blokiem no LAD, labots tekstā, 7.tabulā un 6.attēlā – LIFE Mitrāji, 20.04.2017</p> <p>Labots tekstā ar paskaidrojumiem – Uvis Suško, 12.04.2017</p>
<p>Nodaļā 2.4.4. <i>Zālāju biotopi</i> norādīts, ka “zālāju platība dabas liegumā ir maza – 30,7 ha”. Savukārt 7.lpp. norādīts, ka zālāji aizņem 37,6 ha. Bez tam kartogrāfiskajā 2. pielikumā <i>Zemes lietošanas veidu karte uz topogrāfijas pamata</i> zālāji nav attēloti.</p> <p>Nepieciešams pievienot atbilstošu kartogrāfisku materiālu, norādot visus esošos (bijušos) zālājus un apsektos zālājus.</p> <p>Zālāju platības, kas norādītas 14. tabulā Dabas lieguma „Ziemeļu purvi” senās mājvietas un to apkārtnē esošās zālāju platības atšķiras no tām, kas ieteiktas apsaimniekošanai un norādītas 28. tabulā Zālāju biotopu uzturēšanai ieteiktās teritorijas. Nepieciešams pamatojums, kādēļ platības atšķiras.</p>	<p>Precizēta informācija. Dabā visas zālāju platības netika apsektas, jo biotops nav šī DL prioritāte. Apsektos LAD datu bāzē iekļautais lauku bloks - Kapzemju pļava, kas ir vienīgā teritorijas, kas atbilst BVZ statusam – LIFE Mitrāji, 24.04.2017</p>
<p>Tekstā un 16. tabulā norādīts, ka ES un Latvijas aizsargājamais biotops „6270*/3.24. Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas” aizņem 3 ha. Savukārt 4. pielikumā <i>Dabas vērtību kartes</i> šis biotops attēlots visā abu lauku bloku platībā, t.i. 7,18 ha platībā.</p> <p>Bez tam tekstā norādīts, ka zālāju biotopa 6270*/3.24 <i>Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas</i> kopējā platība kopš iepriekšējā apsekojuma 2005. gadā ir samazinājusies no 7,2 ha uz 3 ha. Jānorāda, kādas ir šī biotopa atjaunošanas perspektīvas.</p>	<p>Labots tekstā ar paskaidrojumiem – Uvis Suško, 12.04.2017</p>

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

Neizprotams teikums: "Vienīgās dabas liegumā konstatētās ES nozīmes sugas ir kuru populācijas dabas lieguma teritorijā, piemērotu dzīvotņu mazo platību dēļ, irniecīgas (<i>Natura 2000</i> Standard Data Form)."	Precizēts – LIFE Mitrāji, 25.04.2017
Nepieciešams norādīt, tieši kādi biotopi veido purvu biotopu kompleksu.	Precizēts – Mārtiņš Kalniņš, 26.05.2017
27. tabula: Kopsavilkums par plānotajiem sugu un biotopu apsaimniekošanas pasākumiem Tabulā daudzviet kā pasākumu izpildītājs un iespējamais finansētājs norādīts AS "Latvijas valsts meži". Vai šīs atsauces ir saskaņotas ar organizācijas atbildīgajām amatpersonām?	Aktivitātes ir saskaņotas – LIFE Mitrāji, 25.04.2017
Pasākums A3.1.: Zālāju biotopu platību palielināšana un esošo biotopu uzturēšana Pasākuma ietvaros paredzēts palielināt zālāju teritoriju platību līdz 54 ha. Nodaļā 2.4.4. <i>Zālāju biotopi</i> norādīts, ka zālāju platība dabas liegumā ir 30,7 ha", bet 7.lpp. norādīts, ka zālāji aizņem 37,6 ha. Nepieciešams paskaidrot, kādus biotopus paredzēts pārvērst/atjaunot par zālājiem.	Precizēts – Mārtiņš Kalniņš, 26.05.2017
Nekorekti ir rakstīt: "Izdevumi tikai pirmajā gadā, turpmāk saņem LAD platību maksājumus"- zālāju atjaunošana var ilgt vairāk nekā vienu gadu, un LAD maksājumi nepienākas automātiski (bez pieteikšanās uz tiem). Informatīvi par atbalsta likmēm šeit: http://www.lad.gov.lv/lv/atbalsta-veidi/platibu-maksajumi/atbalsta-likmes/	Precizēts – LIFE Mitrāji, 25.04.2017
Nepieciešams norādīt, kādas metodes un cik lielā platībā katru nepieciešams pielietot zālāju biotopu atjaunošanai un uzturēšanai. Vēlams atsauce uz NAT-PROGRAMME projekta ietvaros izstrādātajām aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijām Latvijā .	Precizēts – Uvis Suško, 15.05.2017
Pasākums A3.2. Likumdošanā nodrošināta iespēja infrastruktūras izveidošanai (atjaunošanai) zālāju apsaimniekošanas nodrošināšanai pēc būtības ir tiesiskā regulējuma stiprināšanas nevis tiešs zālāju biotopu kvalitātes uzlabošanas pasākums.	Labots – LIFE Mitrāji, 25.04.2017
Pasākums A4.1: Apšu audžu īpatsvara saglabāšana teritorijā Rindkopu "Pirms apsaimniekošanas pasākumu realizēšanas (..) vadoties no tās rezultātiem." vēlams izteikt sekojošā redakcijā: "Pasākums veicams tikai pēc pilnīgas (..) darbības, kas veicinās apšu atjaunošanos."	Labots – LIFE Mitrāji, 25.04.2017
Pasākums A5.3: Meža cūku skaita regulēšana un piebarošanas vietu normatīvu kontrole 27. tabulā kā izpildes rādītājs paredzēts <i>Kopējais meža cūku piebarošanas vietu skaits nav lielāks nekā to paredz normatīvi</i> . Nepieciešams norādīt konkrētu lielumu (vai vismaz konkrētu normatīvu, pēc kura tiek noteikts piebarošanas vietu skaits). Tekstā teikts: "Dabas aizsardzības plānā norādītas teritorijas, kur barotavu ierīkošana un esošo barotavu uzturēšana nav pieļaujama." Nepieciešama atsauce uz attēlu vai pielikumu.	Precizēts – LIFE Mitrāji, 25.04.2017
Pasākums B1: Purva biotopu kvalitātes monitorings apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes novērtēšanai Nav norādīts, kam ir domāti parauglaukumi 10x10m, ja vērtēšana paredzēta tikai 1m ² parauglaukumos. Vai 1x1m tiešām uzskatāms par mikro-parauglaukumu?	Precizēts – LIFE Mitrāji, 25.04.2017
Tekstā teikts: " <i>Monitoringu veic sertificēts purva augu un biotopu eksperts</i> ." Eksperta nosaukums jānorāda atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība" 3.punktā noteiktajam.	Precizēts – LIFE Mitrāji, 25.04.2017

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

<p>4. nodaļa Priekšlikumi par aizsargājamās teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu 2007.gada 9.oktobra Nr. 686 „Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību” 9.7. punktā noteiktajam Plānā jāiekļauj/jāpievieno zinātniskais pamatojums ieteiktajam funkcionālajam zonējumam. Bez tam jāpievieno arī pamatojums specifiskajām noteikumu normām (tekstā iekrāsotas sarkanas), kas iekļautas kā priekšlikumi individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektam.</p>	<p>Individuālo noteikumu projekts un priekšlikumi teritorijas zonējumam dzēsti – LIFE Mitrāji, 02.11.2017</p>
<p>Plāna ievadā uzsvērt, kādu vērtību aizsardzībai teritorija izveidota kā Natura 2000 vieta (konkrētas sugas un biotopi).</p>	<p>Papildināts gan ievadā, gan 1.1.5. nodaļā – LIFE Mitrāji, 26.10.2017</p>
<p>Plāna 1.1.3. nodaļā nepieciešams veikt precizējumus, jo tikai dabas pamatnes teritorija atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” neatspoguļo dabas lieguma būtību.</p>	<p>Precizēts – LIFE Mitrāji, 06.12.2017</p>
<p>Plāna 1.1.4. nodaļā būtu jāsniedz informācija tikai par esošo funkcionālo zonējumu (attiecas arī uz virsrakstu).</p>	<p>Individuālo noteikumu projekts un priekšlikumi teritorijas zonējumam dzēsti – LIFE Mitrāji, 02.11.2017</p>
<p>Plāna 1.1.7. nodaļā sniegtas atsauces uz tiesību aktu redakcijām, kas vairs nav spēkā (piem., Likuma par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām 25., 28.panta atsauce neatbilst sniegtajam aprakstam), kā arī 1.2.1. nodaļā citēti normatīvie akti, kas vairs nav spēkā vai netiek piemēroti (piem., likums Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, Rīkojums Nr.714, MK noteikumi Nr.421 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” u.c.). Lūdzam 1.2.1. nodaļā atstāt tikai to normatīvo aktu uzskaitījumu, kas šobrīd teritorijai ir saistoši (piem., tā kā teritorijā šobrīd nav atļauta rūpnieciskā zveja, tad šo jomu regulējošie noteikumi šajā teritorijā nav saistoši).</p>	<p>Precizēts – LIFE Mitrāji, 26.10.2017</p>
<p>Īss pamatojums, kāpēc nepieciešams teritorijai izstrādāt zonējumu un individuālo noteikumu projektu, skaidrojot, kā esošais normatīvo aktu regulējums apgrūtina vai neveicina teritorijas aizsardzību un apsaimniekošanu.</p>	<p>Individuālo noteikumu projekts un priekšlikumi teritorijas zonējumam dzēsti – LIFE Mitrāji, 02.11.2017</p>
<p>6.attēla gadījumā nepietiekoši precīzi norādīts, kuras teritorijas ietilpst dabas liegumā, kuras ne (lai to izprastu, nepieciešama papildus kartogrāfiskā materiāla izpēte).</p>	<p>Precizēts – LIFE Mitrāji, 02.11.2017</p>
<p>Plāna nodaļā 2.4.4. rakstīts “Vienīgais zālājs, kas tiek pļauts, ir Kapzemju pļava, jo tas ir bioloģiski vērtīgs zālājs (7.tab,15.tab.)” Vēlams atsauce arī uz kartogrāfisko materiālu, kur šī zālāja atrašanās vieta norādīta. Tai pašā nodaļā arī rakstīts: “Dabas liegumā “Ziemeļu purvi” ir konstatēts Eiropas Savienības un Latvijas nozīmes aizsargājamais zālāju biotops 6270*/3.24 Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas. Tā kopējā platība kopš iepriekšējā apsekojuma 2005. gadā ir samazinājusies no 7,2 ha uz 3 ha (16. tab.)” Savukārt 4.pielikumā kā biotopa Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas aizņemtā teritorija norādīts viss lauku bloks 54639-42360 ar kopējo platību 7,26 ha (Plāna 6. att., 7. tab.). Vēlams novērst šo pretrunu.</p>	<p>Precizēta ES nozīmes biotopa 6270* platība 4. pielikuma kartē, biotops iezīmēts arī 6. att. Tekstā ievietotas papildu atsauces uz attēliem un pielikumu – 09.11.2017</p>
<p>Plāna 3.2. nodaļā norādīti pasākumi, par kuriem nav skaidrs, vai tiešām norādītais izpildītājs tos veiks (piem., pasākums A 4.2.), turklāt nekur Plānā netiek norādīts uz būtisku problēmu un nepieciešamību veikt lieguma ārējo robežu precizēšanu. Pārvaldes rīcībā ir kadastrālā informācija, kas liecina, ka zemes vienību robežas, ka arī valsts robeža nesakrīt ar Ministru kabineta 1999.gada 15.jūnijā noteikumos Nr.212 noteikto dabas lieguma “Ziemeļu purvi” robežu. Pārvalde piedāvā iepazīties ar šo informāciju un izvērtēt to, kā arī iesaka Plāna</p>	<p>Precizēts, ka meža biotopu kartēšanu veiks projekta “Dabas skaitīšana” ietvaros – 02.11.2017; Precizēta kadastrālā informācija – 22.11.2017</p>

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

<p>izstrādes ietvaros sagatavot priekšlikumus dabas lieguma "Ziemeļu purvi" robežu precizēšanai, t.i. saskaņošanai ar kadastrālajām robežām. Ja Plāna izstrādātājs šo izvērtējumu neveic, Pārvalde sagatavos lieguma ārējās robežas precizējumus, ko lūdzam ietvert Plāna pielikumā. Pārvaldes ieskatā zemes īpašums "Sarmas" precizējot lieguma ārējo robežu ir izslēdzams no esošā lieguma</p>	
<p>Plānā iekļauta 4.nodaļa Priekšlikumi par aizsargājamās teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, kas ietver arī priekšlikumu zonējumam. Tekstā rodams apgalvojums "Tomēr dabas lieguma statuss, purvu ekosistēmas labais stāvoklis un aizņemtā platība, kā arī daudzveidīgā reto un aizsargājamo sugu un biotopu sastopamība ir iemesli, lai tam paredzētu ar likumu noteiktu, stingrāku aizsardzību", tomēr vienlaikus piedāvātais funkcionālais zonējums ir pretrunā šim apgalvojumam. Sniegtie pamatojumi priekšlikumiem ir nepilnīgi un neatbilst Ministru kabineta 2007.gada 9.oktobra noteikumu Nr. 686 „Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību” 9.7. punktā noteiktajam: "Plānā jāiekļauj/jāpievieno zinātniskais pamatojums ieteiktajam funkcionālajam zonējumam." Piemēram, jāpamato, kādēļ daļai teritorijas (kas ir sugu un biotopu aizsardzībai izveidota Natura 2000 teritorija) tiek piedāvāts vājināt aizsardzības režīmu, kā arī kādēļ daļa apsaimniekošanai ieteikto zālāju iekļauti dabas lieguma zonā, daļa - dabas parka zonā. Caurskatot esošo pamatojumu Pārvalde negūst pārliecību, ka nepieciešamas izmaiņas esošajā aizsardzības režīmā. Pamatojumā jānorāda konkrēti esoši punkti (juridiskas normas) vai tādi, kuru trūkums Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumos Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" nenodrošina dabas vērtību saglabāšanu vai plānoto apsaimniekošanas pasākumu veikšanu dabas liegumā "Ziemeļu purvi". Bez tam, rosinot dabas lieguma "Ziemeļu purvi" individuālo noteikumu redakciju, lūdzam katram individuālo noteikumu projekta punktam norādīt attiecīgo Plāna nodaļu vai lapaspusi, kurā sniegts zinātniskais pamatojums nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos.</p>	<p>Individuālo noteikumu projekts un priekšlikumi teritorijas zonējumam dzēsti – LIFE Mitrāji, 02.11.2017</p>

PIELIKUMS 23: PĀRSKATS PAR SABIEDRISKO APSPRIEŠANU

Dabas lieguma "Ziemeļu purvi" Dabas aizsardzības plāna izstrādes Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols

Laiks: 07.09.2017 plkst. 15:00

Vieta: Ungurpils, Alojās pagasts

Adrese: Alojās novada uzņēmējdarbības atbalsta centrs - bibliotēka SALA

Sēdē piedalās:

Kristīne Pudova, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas Dabas aizsardzības daļas vecākā valsts vides inspektore;

Inguna Liepiņa, Mazsalacas novada pašvaldības Ramatas pagasta pārvaldes vadītāja;

Aigars Bokmanis, Lauku atbalsta dienesta vecākais inspektors;

Marika Kamale, Alojās novada domes Attīstības nodaļas vadītāja;

Aivars Krūmiņš, Alojās novada domes izpilddirektora vietnieks;

Zane Landsmane, Alojās novada domes projektu koordinatore;

Laura Taube, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta koordinatore;

Mārtiņš Kalniņš, AS „Latvijas valsts meži” Korporatīvās plānošanas daļas Vides plānošanas speciālists, bezmugurkaulnieku eksperts;

Līga Strazdiņa, Latvijas Universitātes LIFE projekta "Mitrāji" purvu biotopu eksperte;

Māra Pakalne, Latvijas Universitātes LIFE projekta "Mitrāji" vadītāja;

Krišjānis Libauers, Latvijas Universitātes LIFE projekta "Mitrāji" projekta vadītājas asistents;

Oļģerts Aleksāns, Latvijas Universitātes LIFE projekta "Mitrāji" hidroģeologs.

Sanāksmi vada: M.Pakalne

Sanāksmi protokolē: L.Strazdiņa

Sēdes darba kārtība:

1. Pārskats par Ziemeļu purvu Dabas aizsardzības plāna izstrādes rezultātiem un apsaimniekošanas pasākumiem (M.Pakalne).
2. Hidroloģisko pētījumu rezultāti un apsaimniekošanas pasākumi Ziemeļu purvos (O.Aleksāns).
3. Bez mugurkaulnieki un apsaimniekošanas pasākumi Ziemeļu purvos (M.Kalniņš).
4. Ziemeļu purvu ornitofauna un apsaimniekošanas pasākumi (A. Petriņš, L.Strazdiņa).
5. Jautājumi un diskusijas.

1. Pārskats par Ziemeļu purvu Dabas aizsardzības plāna izstrādes rezultātiem un apsaimniekošanas pasākumiem

M.Pakalne (turpmāk – M.P.) atklāj dabas lieguma „Ziemeļu purvi” dabas aizsardzības plāna izstrādes Sabiedriskās apspriešanas sanāksmi. Aicina klātesošos iepazīstināt ar sevi un pārstāvēto institūciju. Informē par sēdes darba kārtību, norāda par iespēju uzdot jautājumus sēdes laikā mutiski vai tos iesniegt rakstiski.

M.P. iepazīstina ar projekta "Mitrāji" mērķiem un uzdevumiem, no kuriem viens ir dabas vērtību novērtēšana un saglabāšana dabas liegumā "Ziemeļu purvi", kas ir arī starptautiskas nozīmes Ramsāres teritorija un Putniem nozīmīga teritorija. Informē par ekspertiem, kuri piedalījušies dabas aizsardzības plāna izstrādē hidroloģijas, purvu, mežu, saldūdeņu un zālāju biotopu izpētē, dabas lieguma ornitofaunas un bezmugurkaulnieku izpētē, kartogrāfiskā materiāla sagatavošanā.

M.P. īsumā izklāsta par sešiem augstajiem purviem dabas lieguma teritorijā, purvu un mežu biotopu sastopamību tajos, nozīmi Eiropas Savienības un Latvijas mērogā. Piemin konstatētās bioloģiski vērtīgākās augu sugas – vidējā rasene Pirtsmeža purvā, ciņu mazmeldrs un pundurbērzs Oļļas purvā, dzeltenā dzegužkurpīte un alu spulgsūna mežu biotopos. Projekta laikā dabas liegums apsejots

vairākkārt. Ramatas Lielezerā veikta detalizēta izpēte, lai noskaidrotu tā izcelšanos, un tādēļ pavasarī ledū veikti urbumi, tajos atrastais sapropelis norāda uz purva attīstīšanos relikta ezera vietā. Projektā tiek gatavota filma par dabas liegumu "Ziemeļu purvi", kurā rādīs svarīgākās aktivitātes un dabas vērtības.

M.P. dabas liegumā vairākās vietās ierīkoti meliorācijas grāvji, kurus plānots apsaimniekot, lai ūdens līmenis purvā stabilizētos un netecētu prom no purva. Lielākā negatīvā ietekme konstatēta Ramatas Lielezera krastā Oļļas purvā, kur ierīkots Ezergrāvis. Tā ietekmē ezerā vērojama krasta erozija, priežu krišana ezerā, blīvu priežu audžu veidošanās un citas izmaiņas veģetācijā nosusinātajā krasta joslā. Grāvja nosusināšanas seku dēļ pašlaik ezerā grimst lieli kūdras gabali, kā rezultātā samazinās Eiropas Savienībā prioritāri aizsargājama biotopa 7110* Aktīvi augstie purvi platība, kas ir nepieļaujams process dabas liegumā.

M.P. iepazīstina ar dabas aizsardzības plānā izstrādātajiem apsaimniekošanas pasākumiem, no kuriem projekta ietvaros svarīgākā ir purva hidroloģijas stabilizēšana degradētajās purva platībās. Tā norisei izstrādāts Tehniskais projekts, kurā norādīti aizsprostu veidi un ierīkošanas vieta, kopā projektā paredzēta 23 aizsprostu būve Pirtsmeža purvā un Oļļas purvā.

M.P. pašlaik top buklets par dabas liegumu "Ziemeļu purvi", ir sagatavots informācijas stends, kuru drīzumā uzstādīs Ramatā. Visas projektā sagatavotās atskaites, biotopu un hidroloģijas monitoringa atskaites ir pieejamas projekta mājas lapā www.mitraji.lv. Dabas liegumā nereti tiek rīkoti sabiedrības izglītošanas pasākumi, piemēram, Starptautiskās mitrāju dienas ekskursija, tikšanās ar novada bioloģijas skolotājiem, vadīti pieredzes apmaiņas pārgājieni ārzemju purvu pētniekiem. Pa Latviju ceļo multimediju izstāde, kas viesojusies arī Ramatā.

M.P. informē par dabas lieguma individuālās izmantošanas noteikumiem un ieteikto funkcionālo zonējumu. Projekts tiek pagarināts par vienu gadu līdz 2018. gada novembrim, lai turpinātu veģetācijas un hidroloģijas monitoringu pie Ezergrāvja. Dod vārdu projekta hidroģeologam Oļģertam Aleksānam.

2. Hidroloģisko pētījumu rezultāti un apsaimniekošanas pasākumi Ziemeļu purvos

Oļģerts Aleksāns (turpmāk – O.A.) uzsver ūdens nozīmi purvos noritošajos procesos. Dabas lieguma ģeoloģija parāda māla slāņu iegulas, kas veicinājušas purva attīstīšanos. Projektā izpētīts hidroloģiskais tīkls un upju sateces baseini, lai izprastu ūdens plūsmu virzienu un apjomu meliorācijas grāvju tuvumā. Izskaidrots Ezergrāvja ierīkošanas pamatojums 19. gs. beigās vietējo ūdensdzirnavu darbināšanai. Grāvja malu mūsdienās intensīvi izmanto vietējie makšķernieki, kuri iestaigājuši taku līdz Ramatas Lielezeram. Paredzams, ka pēc aizsprostu ierīkošanas tā būs grūtāk izejama, tomēr dabas liegumā prioritāte ir biotopu atjaunošana, nevis mākslīgi radītas infrastruktūras uzturēšana.

O.A. par purva degradēšanos Ezergrāvja tuvumā liecina LiDAR dati, kur redzamas kūdras sablīvēšanās sekas kā būtiska virsmas sēšanās. Kūdras sēšanās sekas ir neatgriezeniskas un pati tā neatjaunosies. Tādēļ plānota aizsprostu ierīkošana uz Ezergrāvja, lai stabilizētu hidroloģisko stāvokli un veicinātu sfagnu un citu purva augu ieviešanos tā tuvumā un apturētu degradēšanās procesu. Netiks appludināta plaša josla gar grāvi, tikai panākts, lai ūdens pa to tik strauji nenoplūst no purva, un lai tiek sasniegts šai vietai normālais ūdenslīmenis, kāds tas ir attiecīgajā sezonā.

O.A. purvā ierīkoti monitoringa urbumi perpendikulāri Ezergrāvim vairākus gadus pirms aizsprostu ierīkošanas un mērījumi tiks turpināti arī turpmāk. Urbumu veido PVC caurule ar perforētu apakšējo daļu un noslēgtiem galiem. Viens no urbumiem ierīkots arī pie paša Ramatas Lielezera un uz salīņas netālu no krasta, lai sekotu ūdens līmeņa izmaiņām ne tikai grāvī. Urbumos ievietotas pašierakstošas mērierīces jeb logeri, kas dod iespēju veikt mērījumi 24 reizes diennaktī. Sagatavotas esošo mērījumu līknes, kas norāda uz izteiktākam ūdenslīmeņa svārstībām grāvja tiešā tuvumā nekā dabiskajā purva daļā. Svārstības noris arī diennakts laikā, ko ietekmē nokrišņu daudzums. Pēc intensīvām lietavām 2016. gada augustā ūdens līmenis ezerā pieauga par 22 reizēm nekā tas, kas nolīst paša ezera laukumā, jo tajā ieplūst visa purva ūdens atšķirīgā ūdenslīmeņa dēļ.

O.A. ezera dziļuma izpēte norāda, ka daļa no Ramatas Lielezera ir klāta ar sapropeli, bet daļa pie Ezergrāvja ir segta ar kūdru. Krasta erozijas rezultātā kūdra ir izskalota, nogrimst un piepilda ezeru.

Tas negatīvi varētu ietekmēt arī zivju resursu. Izpētē iesaistīti arī LU Ģeogrāfijas, ģeoloģijas un zemes zinātņu fakultātes studenti un pasniedzēji. Ezerā ievākti ūdens kvalitātes paraugi, lai sekotu tā sastāvam arī pēc apsaimniekošanas pasākumu veikšanas.

O.A. purva ūdens plūsmu un ūdens līmeņa pētīšanai izmantoti LiDAR dati, sagatavoti trīsdimensionāli virsmas modeļi, lai noteiktu ietekmes zonu no Ezergrāvja un no projektā veiktajām darbībām. Modeļi palīdz novērst ūdens līmeņa stabilizēšanu ārpus dabas lieguma teritorijas, kur ir privātīpašumi.

3. Bezmugurkaulnieki un apsaimniekošanas pasākumi Ziemeļu purvos.

Mārtiņš Kalniņš (turpmāk – M.K.) iepazīstina ar bezmugurkaulnieku izpētes rezultātiem dabas liegumā "Ziemeļu purvi", uzsverot, ka teritorijā bezmugurkaulniekiem nozīmīgi ir galvenokārt purvu un mežu biotopi, bet ļoti maz ir pilnībā atklātas platības kā, piemēram, zālāji vai citas lauksaimniecības zemes. Attiecībā par mežiem, dabas liegumā dominē divi mežu tipi – priežu meži un bērzu meži lieguma centrālajā daļā.

M.K. - bezmugurkaulnieku izpētes vēsture dabas liegumā nav sena, 1998. un 2000. gadā Bioloģijas institūts veicis ezeru un upju izpēti, EMERALD projekta ietvaros teritorijā reto spāru sugu uzskaiti veica Voldemārs Spuņģis, vēlāk pētīta augsnes fauna, 2005. gadā spāru izpēte veikta sadarbībā ar Polijas pētniekiem, bezmugurkaulnieku monitoringa ietvaros liegumā novērojumu objekts arī bija spāres.

M.K. – šī dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros apsekotas teritorijas, kurās dati nav līdz šim ievākti. Lielāka uzmanība pievērsta Eiropas Savienības un Latvijas mēroga aizsargājamām bezmugurkaulnieku sugām, kā arī citām bioloģiski vērtīgām sugām, piemēram, Latvijas Sarkanās grāmatas vai dabisko meža biotopu indikatorsugām. Kopā veikti 140 ieraksti, konstatētas 2 spāru, 2 vaboļu, 1 divspārņu un 2 gliemežu sugas, kas ir aizsargājamas Latvijā vai ES. Nozīmīga loma ikdienas kvalitātes uzlabošanā ir ne tikai retajām sugām, bet arī dabas liegumā bieži sastopamām bezmugurkaulnieku sugām, kas kalpo kā zivju barības bāze vai apputeksnētāji.

M.K. – saistībā ar bezmugurkaulniekiem plānoti vairāki apsaimniekošanas pasākumi. Pirmkārt, jāpalielina zālāju platības, kas kopā aizņem tikai 50 ha. Vairākām sugām, piemēram, tauriņiem zālāji ir nepieciešami kā barošanās vai dzīves vieta. Lai zālājus regulāri apsaimniekotu, normatīvajos aktos jāparedz iespēja uzlabot esošo vai uzbūvēt jaunus ceļus zālāju piekļuvei.

M.K. – otrkārt, jāsauglabā apšu meži, kas, lai arī nav Eiropas Savienības vai Latvijā aizsargājams mežu biotops, ir nozīmīgi kukaiņu, lidvāveru, dzeņu sastopamībai. Šī aktivitāte ir ilgtermiņa, pakāpeniski no apšu audzes jāizcērt pārējās koku sugas, lai mežs pats atjaunotos ar apsi. Šāds pasākums Latvijā ir jauns un saskaras ar pretestību. Dabas liegumā uzskaitīti tikai 24 ha apšu meži, tādēļ ir diskutējams uzstādījums no citiem ekspertiem, ka jānoinventarizē visi liegumā esošie 2600 ha meži, pirms uzsākt šo aktivitāti. Kartē redzams, ka lieguma teritorijā apšu ir ļoti maz, un iespējams, ka retajām sugām kā lidvāverei daudz nozīmīgāki ir apšu meži ārpus dabas lieguma.

M.K. – treškārt, bebru darbības ierobežošana straujteču biotopos, lai veicinātu ūdens attīrīšanu un bagātināšanos ar skābekli. Tas ir regulārs pasākums ar ikgadēju apsaimniekošanu. Ir vairākas aktivitātes, kas netika realizētas dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā, piemēram, bezmugurkaulnieku sugu monitoringa. Varētu arī veicināt detalizētāku teritorijas izpēti, sniedzot priekšlikumus pētījumu tēmām studentiem un atvieglot piekļuvi esošajiem datiem, piemēram, Bioloģijas institūta materiāliem. Būtu vēlams veikt papildu izpēti tauriņu un gliemežu sugām.

4. Ziemeļu purvu ornitofauna un apsaimniekošanas pasākumi

Eksperts Aivars Petriņš nevarēja ierasties, sagatavoto ziņojumu lasa **Līga Strazdiņa** (turpmāk – L.S.) – ornitofaunas izpēte dabas liegumā ir diezgan sena, jo teritorija ir gan Ramsāres vieta, gan Putniem nozīmīga vieta. Nosacījumi bagātas ornitofaunas sastopamībai dabas lieguma purvos ir atklātu un slīkšņainu vietu esamība, daudz lāmu un purva ezeru ar salām, kā arī minerālzemes salas ar mežiem. Katrs no šiem reljefa vai biotopu veidiem ir nozīmīgs atšķirīgām putnu sugām, tādēļ kopējā sugu bagātība ir ļoti liela. Dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros liegumā konstatētas 29 Eiropas

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

Savienības nozīmes putnu sugas un vēl 3 Latvijas nozīmes sugas. Lielākā daļa sugu ir tieši saistītas ar purviem un mežiem, un tikai neliela daļa ir zālāju putnu sugas.

L.S. – konstatētas 6 putnu sugas, kas nodrošina dabas lieguma klasificēšanu par Putniem nozīmīgu vietu, tās ir sējas un baltpieres zoss, rubenis, dzeltenais tārtiņš, gugatnis, purva tilbīte. Neliels sistemātisks pārskats par ornitofaunu: 10 plēsīgo putnu sugas, no kurām nozīmīgākais ir klinšu ērglis, 3 vistveidīgo putnu sugas, 7 tārtiņveidīgie un ūdeņu putni, dzeņveidīgie un mežu putni.

L.S. – medņu riestu apsaimniekošanai dabas aizsardzības plānā paredzēta atsevišķa aktivitāte. Medņu riesti liegumā uzskaitīti jau vēsturiski, dati pieejami a/s "Latvijas valsts meži". Kopā teritorijā zināmi 7 medņu riesti, no kuriem 2 ir sliktā kvalitātē, kuros ierosināta apsaimniekošana, izcērtot eglītes. Ar medņu riestu kvalitātes uzlabošanu saistīts vēl cits apsaimniekošanas pasākums, kas ir meža cūku piebarošanas vietu ierobežošana. Ārpus dabas lieguma šādi ierobežojumi nav attiecināti.

L.S. – plānotā zālāju biotopu apsaimniekošana būtu nozīmīga ne tikai bezmugurkaulniekiem, bet arī pļavu putniem.

M.P. pateicas visiem ziņojumu autoriem un aicina uzdot jautājumus vai sniegt komentārus.

Aivars Krūmiņš (turpmāk – A.K.) interesējas, cik ilgi tiks veikts monitoring?

M.P. atbild, ka līdz nākošā gada beigām. Tā kā ir uzsākts vēl cits projekts netālu esošajā dabas liegumā "Augstroze", tad ir paredzams, ka Ziemeļu purvus apsekosim vēl vismaz 4 gadus. Arī citas iepriekšējo projektu vietas, piemēram, Vasenieku purvs un Melnā ezera purvs tiek apmeklēti joprojām arī tagad, lai novērtētu procesu norisi, ūdens līmeni un veģetācijas atjaunošanos.

M.K. vaicā par sagatavotajiem priekšlikumiem teritorijas individuālajiem noteikumiem. Norma par pļaušanu no lauka vidus uz centru ir ieviesta padomju laikos, lai pasargātu pļavu putnus un dzīvniekus. Taču mazās zālāju platībās traktoristi to nepraktizē, jo vairāk tiktu izbraidīti nekā nopļauts. Ierosinu noteikumos ieviest minimālo platību, piemēram, teritorijās no 3-5 ha to ievērot, taču mazākās platībās tas nebūtu nozīmīgi. Vai arī norma jāsvīturo no noteikumiem.

Kristīne Pudova (turpmāk – K.P.) atbild, ka pie katras apsaimniekojamās pļavas nav iespējams veikt kontroli un novērot, vai traktorists pļauj no centra vai no malas. Iespējams, ka pļaušanu veic tad, kad inspektori neveic kontroli, tādēļ šīs normas ievērošana ir uz katra paša sirdsapziņas. Risinājums būtu vairāk izglītēt zālāju īpašniekus un apsaimniekotājus.

M.K. papildina, ka var izglītēt un uzsvērt, ka šādas rekomendācijas attiecināmas uz lielām zālāju platībām.

K.P. ierosina, lai īpašnieki pirms darbu veikšanas informē inspektoros, kuri var laicīgi ierasties un novērtēt izmantoto metodi.

M.K. norāda, ka norma par bebru dambju jaukšanu ir ielikta katrā zonā atsevišķi, bet nesaskata dambju jaukšanas ierobežošanas pamatojumu un riskus, kā arī, kādēļ pirms darbu veikšanas jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja un regulējamā režīma zonā – arī saldūdeņu un mežu biotopu eksperta atzinumu.

M.P. jautā, vai ieteiktu šo normu izņemt no noteikumiem?

M.K. papildina, ka straujtecēs atsevišķos posmos ir paredzēta bebru dambju jaukšana biotopa saglabāšanai, tomēr mednieki ne vienmēr ir ieinteresēti doties dziļi purvu teritorijās.

A.K. min, ka bebru darbība varbūt tieši otrādi – palīdz noturēt ūdens līmeni.

M.K. atbild, ka Ezergrāvī ir bebru dambji, kurus regulāri izjauc.

M.K. ierosina, ka noteikumos ir precīzi jānorāda, ka norma attiecināma tikai uz Ezergrāvi vai taisni pretēji – atstājot esošā redakcijā ar piebildi, ka izņemot konkrēti uzskaitītās mazajās upītēs dabas liegumā.

O.A. papildina, ka projektā nozīmīgākā ir purva zona, savukārt mežā esošos dambjus, iespējams, vajadzētu regulāri izjaukt, jo to rezultātā applūst un iet bojā meži.

Laura Taube (turpmāk – L.T.) ierosina, ka varētu iztikt bez eksperta atzinuma, jo bebru regulāri izjauktos dambju atjauno. Tie ir lieki izdevumi katru reizi prasīt atzinumu, turklāt reti kurš eksperts vienlaicīgi var sniegt atzinumu gan par mežu, gan saldūdeņu biotopiem, tādēļ nepieciešami divi atzinumi.

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

M.K. norāda, ka ekspertu atzinumu prasības kļūst arvien sarežģītākas un būs aizvien mazāk ekspertu, kuri būs gatavi tos sagatavot. No praktiskā viedokļa, ja a/s "Latvijas valsts meži" būs jāorganizē bebru dambju jaukšana dabas liegumā un jāpieprasa divu ekspertu atzinumi un rakstiska atļauja no Dabas aizsardzības pārvaldes, turklāt tas nav obligāts pasākums, tad nav vēlēšanās tajā ieguldīt tik lielu laiku.

K.P. piekrīt, ka var doties nojaukt bebru dambi, nesaskaņojot.

M.K. vaicā, vai patiešām nepieciešama Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja pētniecības darbiem un monitoringam?

M.P. atbild, ka projektā monitoringa veikšana ir saskaņots un saņemta atļauja pēc zinātniskā darba veikšanas iesnieguma.

M.K. norāda, ka šis ir viens no veidiem, kā mazināts vēlmi veikt zinātnisko izpēti. Turklāt ir pretruna, ka monitoringa pasūtītājs visbiežāk ir pati Dabas aizsardzības pārvalde. Ja dabas aizsardzības plānā ir paredzēts veikt medņu riestu monitoringu un teritorijā ir paredzēts veikt Natura2000 vietu monitoringu, tad Dabas aizsardzības pārvalde nemaz nevar neizdot atļauju.

M.P. uzskata, ka ir ļoti labi, ja Dabas aizsardzības pārvalde ir informēta par katrā dabas teritorijā veiktajiem pētījumiem un monitoringu.

L.T. ierosina pārdēvēt šo normu, ka Dabas aizsardzības pārvalde ir jāinformē par plānoto izpēti, nevis tai jāizsniedz atļauja.

M.P. norāda, ka noteikumi ir attiecināmi arī uz projektā veikto hidroloģisko un biotopu monitoringu, ko Dabas aizsardzības pārvalde nav pasūtījusi.

M.K. piekrīt, ka šo normu var atstāt bez grozījumiem. Pievērš uzmanību uz citu normu, kurā aizliegts rīkot publiskus pasākumus brīvā dabā (arī nometnes, orientēšanās un citu veidu sporta un piedzīvojuma sacensības), kuros piedalās vairāk par 30 cilvēkiem, izņemot pasākumus un nometnes, kas tiek organizētas šim nolūkam paredzētās un speciāli ierīkotās vietās. Tomēr dabas lieguma teritorijā nav šādas vietas.

M.P. apstiprina, ka šo punktu var svītrot no noteikumiem.

L.T. papildina, ka jāsvītrot tikai tā daļa, kurā minētas speciāli ierīkotās vietas.

M.K. norāda, ka ir daļas, kas ir atrunātas vispārīgajā daļā, atkārtojas arī pie izdalītajām zonām, piemēram, par ugunsgrēku ierīkošanu. To var svītrot, lai mākslīgi nepagarinātu šo dokumentu.

M.P. izsakās, ka šis ir tikai individuālo noteikumu projekts, kuru vēl izskatīs un rediģēs Vides un reģionālās attīstības ministrijā.

M.K. informē, ka arī VARAM katram punktam precīzi neizsekos un labāk pašiem vēlreiz izskatīt sagatavoto noteikumu projektu.

K.P. atbalsta, ka jo mazāks un saprotamāks noteikumu projekts, jo lielāka varbūtība, ka zemes īpašnieki tos izlasīs un izpildīs, nevis rīkosies kā līdz šim, līdz viņus pieķers kādā pārkāpumā.

M.P. pateicas par komentāriem un aņemas veikt ierosinātos labojumus.

Inguna Liepiņa (turpmāk – I.L.) jautā par īpašumu, par kuru iepriekš informēta projekta vadītāja. Zemes īpašniece bija vērsusies ar vēstuli, kas saņemta no Dabas aizsardzības pārvaldes, kurā norādīts, ka līdzšinējie noteikumi būs spēkā līdz jaunā noteikumu projekta pieņemšanai. Saimniece vēlas, lai viņas īpašumu izņem no dabas lieguma zonas, jo teritorijā ir ļoti maz privāto īpašumu.

M.P. norāda, ka projekta darbinieki izskatīja šo jautājumu.

L.S. informē, ka minētais īpašums atrodas dabas lieguma dabas parka zonā, nevis dabas lieguma zonā, kā to norāda zemes īpašniece.

I.L. papildina, ka skatījies karti ar teritorijas plānojumus, un īpašums atrodas dabas liegumā zonā.

L.S. iebligst, ka tā ir nekorekta informācija, un parāda kartē īpašuma atrašanās vietu jaunajā funkcionālā zonējuma kartē.

M.P. informē, ka pašlaik, kamēr nav apstiprināts dabas aizsardzības plāns, spēkā nav arī funkcionālais zonējums, un uz īpašumu ir attiecināmi vispārīgie noteikumi.

K.P. apstiprina, ka tikai pēc dabas aizsardzības plāna apstiprināšanas stāsies spēkā jaunais zonējums.

I.L. pateicas par sniegtajiem skaidrojumiem.

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

M.K. papildina, ka varbūt ir vērts noskaidrot, vai šajā īpašumā ir kādas dabas vērtības? Un gadījumā, ja nekas vērtīgs nav konstatēts, un kādreiz Latvijā tiks veikta dabas liegumu robežu pārskatīšana, šī ir viena no teritorijām, ko izņemt no lieguma.

I.L. informē, ka izpētījusi Ramatas pagasta teritorijas plānojumu, kurā minētais īpašums atrodas ārpus dabas lieguma teritorijas. Īpašumā ir gan meži, gan lauksaimniecības zemes, un robeža novilkta starp tiem, iekļaujot daļu privātā meža dabas liegumā. Privātajiem zemju īpašniekiem dabas teritorijā ir vissarežģītākā situācija nekā, ja tas ir valsts īpašums.

M.P. norāda, ka pārstāvji no Dabas aizsardzības pārvaldes jau pareizi informējuši par jauno noteikumu stāšanos spēkā tikai pēc dabas aizsardzības plāna apstiprināšanas.

I.L. jautā, kad tiks apstiprināts plāns?

M.P. informē, ka vispirms tiks sagatavots sanāksmes protokols, tad plānu apstiprinās abi pagasti un uzraudzības grupa atsevišķā sanāksmē, kas varētu būt pēc mēneša vai nedaudz vēlāk.

K.P. piebilst, ka, ja zemes īpašniece ir saņēmusi vēstuli no Dabas aizsardzības pārvaldes, tad noteikti ir veikta detalizēta pieejamās informācijas izskatīšana.

M.P. apstiprina, ka kartē redzams, ka īpašums atrodas dabas parka zonā, un tajā nav konstatēti Eiropas Savienības nozīmes biotopi.

K.P. jautā, vai zemes īpašniece teritorijā plāno veikt mežistrādi?

I.L. apstiprina, ka īpašniece visu mūžu taupījusi mežu un tagad, kļūstot par pensionāri, vēlas gūt finansiālu labumu, taču teritorijai tiek uzlikts ciršanas aizliegums.

M.P. norāda, ka ir pretēja situācija, jo ar jauno dabas aizsardzības plānu īpašniece varēs veikt izlases cirti.

M.K. apstiprina, ka īpašniece nedrīkstēs cirst tikai tos kokus, kas ir resnāki par 60 cm, tas gan neizslēdz kailcirti.

I.L. informē, ka īpašumā atrodas otrs vēsturiskais meliorācijas grāvis, kas savienots ar Ramatas Lielezeru, teritorijā senākos laikos uzturētas pļavas.

L.T. jautā, kādu apsvērumu dēļ teritorijā regulējamā režīma zonā aizliegts lietot metāla detektoru?

O.A. min, ka teritorijā varētu būt kādi arheoloģiski nozīmīgi objekti un to aizsardzībai pret izrakšanu un izlaupīšanu.

M.K. informē, ka teritorijā nekādi kultūrvēsturiski objekti nav un šī norma, iespējams, pārskatīta no citiem dabas aizsardzības plāniem.

O.A. precizē, ka bez īpašnieka atļaujas nav pieļaujama detektora lietošana.

L.T. jautā, vai būtu jāinformē a/s "Latvijas valsts meži"?

M.K. apstiprina, ka LVM informē kultūrvēsturisko pieminekļu inspekciju.

M.P. pateicas visiem par dalību sanāksmē.

K.P. jautā, kur būs pieejamas prezentācijas?

M.P. atbild, ka projekta mājas lapā www.mitraji.lv.

Sanāksme noslēdzas

Projekta vadītāja M. Pakalne

Sēdes protokolētāja L. Strazdiņa

PIELIKUMS 24: PĒDĒJĀS UZRAUDZĪBAS GRUPAS SANĀKSMES PROTOKOLS (UN TĀ PIELIKUMS)

Dabas lieguma "Ziemeļu purvi" Dabas aizsardzības plāna
Uzraudzības grupas III sanāksmes protokols

Laiks: 2018.gada 18.janvāris, 13:00

Vieta: Ramatas pagasta pārvalde, "Ķīši", Mazsalacas novads

Sēdē piedalās:

Īrisa Rodiņa, Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes Atļauju daļas vecākā eksperte;

Jānis Krūmiņš, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas Dabas aizsardzības daļas vecākais eksperts;

Mārtiņš Kalniņš, AS „Latvijas valsts meži” Korporatīvās plānošanas daļas Vides plānošanas speciālists, bezmugurkaulnieku eksperts;

Dace Vilne, Alojās novada domes deputāte;

Inguna Liepiņa, Mazsalacas novada pašvaldības Ramatas pagasta pārvaldes vadītāja;

Kaspars Beriņš, Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības inženieris vides aizsardzības jautājumos;

Zenta Špate, Lauku atbalsta dienesta Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes Kontroles un uzraudzības daļas vadītāja;

Ainārs Virkstenis, VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Limbažu sektora vadītājs;

Valdis Pilāts, Dabas aizsardzības pārvalde, vecākais eksperts

Māra Pakalne, LIFE projekta vadītāja;

Krišjānis Libauers, projekta vadītājas asistents.

Sanāksmi vada un protokolē: M.Pakalne

Sēdes darba kārtība:

Pārskats par Ziemeļu purvu Dabas aizsardzības plāna izstrādi, saskaņošanas gaitu un iestrādātajiem labojumiem (M.Pakalne).

M. Pakalne sniedz pārskatu par Dabas lieguma "Ziemeļu purvi" dabas aizsardzības plānā veiktajiem labojumiem un papildinājumiem, kurus iesniegusi Dabas aizsardzības pārvalde un AS "Latvijas valsts meži". Ieteikumi galvenokārt ir saistīti ar precizētām pļavu un apsaimniekošanas pasākumu platībām un kartogrāfisko materiālu. Nobeidzot Dabas aizsardzības plānu, tika precizētas dabas lieguma robežas un sagatavotas jaunas kartes. No Dabas aizsardzības plāna tika izņemts ārā individuālo noteikumu projekts.

M. Pakalne: Vai ir kādi jautājumi?

K. Beriņš: Par ārējās robežas precizēšanu. Vai tās tiks iekļautas Dabas aizsardzības plānā?

M. Pakalne: Jā. Tikko Dabas aizsardzības pārvalde ir precizējusi Dabas lieguma robežas un sagatavojusi jaunas kartes, kuras ir iekļautas Dabas aizsardzības plānā.

K. Beriņš: Mums VMD ir jāadministrē robežas. Ir jaunā kadastrālā uzmērīšana un mēs redzam, ka robežas nesakrīt.

V. Pilāts: Plāns robežu problēmu neatrisina. Jāveic izmaiņas Ministru kabineta noteikumos. Robežas ir sakārtotas tā, kā tām ir teorētiski jābūt.

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

M. Pakalne informē par tālākajiem Dabas aizsardzības plāna ieviešanas pasākumiem, jauno informatīvo stendu Ramatas pagastā, plānoto aizsprostu būvi Ziemeļu purvos uz meliorācijas grāvjiem. Ziemeļu purvos tiks turpināts hidroloģiskais monitorings un dati tiks nolasīti vismaz turpmākos trīs gadus. Apsaimniekošanas pasākumu īstenošanā meklēta sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem un darbība tiks saskaņota ar AS "Latvijas valsts meži".

Uzraudzības grupa tiek informēta, ka Līgu Jirjenu (Krikausku) no 2016. gada 2. maija aizvieto Arta Krūze. Uzraudzības grupa nolemj, ka nav nepieciešams mainīt Uzraudzības grupas rīkojumu un Arta Krauze, kura aizvieto Līgu Jirjenu (Krikausku) var parakstīt Uzraudzības grupas protokolu.

M. Pakalne lūdz parakstīt Noslēguma Protokolu par to, ka Dabas aizsardzības plāns ir izstrādāts saskaņā ar Ministru Kabineta 2007.gada 9.oktobra noteikumiem Nr. 686 „Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību”.

Sanāksme beidzas plkst. 14.00

Pielikumā: Uzraudzības grupas III sanāksmes dalībnieku saraksts uz 2 lpp., Uzraudzības grupas locekļu apstiprinājums uz 2 lpp.

Sēdi protokolēja: M. Pakalne

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

LIFE13 NAT/LV/000578

PRIORITĀRO MITRĀJU BIOTOPU AIZSARDZĪBA UN APSAIMNIEKOŠANA LATVIJĀ

Dabas lieguma "Ziemeļu purvi" Dabas aizsardzības plāna
Uzraudzības grupas III sanāksme
Dalībnieku saraksts

Ramatā, Mazsalacas novadā, 2018.gada 18.janvāris

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Nodarbošanās, pārstāvētā institūcija	Kontakti (e-pasts, telefons)	Paraksts
1	Kaspars Beirāns	VVD Ziemeļvidzemes apgabala pārvalde	29462931	
2	Andis Špals	LAD Lielmelndabasmas RLP	26919054	
3	Krišjānis Lihavies	LIFE projekta esikents	26131297	
4	Jāldis Pīlāts	DAP DAD	29188590	
5	Janis Strūmiņš	DAP Vidzemes RA	29181940	
6	Ģirts Rūtenis	DAP rec. uz. ep. gr. p. 5	29418696	
7	Mārcis Pēnciņš	LIV, proj. vadītājs	29511001	
8	Jurgis Čupriņš	Ramatā pag. pārvalde	26494872	
9	Dace Vīlne	Alejoja namu dome	29476951	
10	Īrisa Rodiņa	VVD Valmieras reģ. vides pārvalde	29383674	

KANDAVAS IELA 2, RĪGA, LV-1083, LATVIJA
+371 29511001

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

PRIORITĀRO MITRĀJU BIOTOPU AIZSARDZĪBA UN APSAIMNIEKOŠANA LATVIJĀ
LIFE13 NAT/LV/000578

Ar šo Uzraudzības grupas locekļi apstiprina, ka Dabas aizsardzības plāns izstrādāts saskaņā ar Ministru Kabineta 09.10.2007. noteikumiem Nr. 686 „Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību”.

Īrisa Rodiņa (paraksts)

Jānis Krūmiņš (paraksts)

Mārtiņš Kalniņš (paraksts)

Dace Vilne (paraksts)

Inguna Liepiņa (paraksts)

Kaspars Beriņš (paraksts)

Ainārs Virkstenis (paraksts)

KANDAVAS IELA 2, RĪGA, LV-1083, LATVIJA
+371 29511001

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS
Dabas liegums "Ziemeļu purvi"

PRIORITĀRO MITRĀJU BIOTOPU AIZSARDZĪBA UN APSAIMNIEKOŠANA LATVIJĀ
LIFE13 NAT/LV/000578

Ar šo Uzraudzības grupas locekļi apstiprina, ka Dabas aizsardzības plāns izstrādāts saskaņā ar Ministru Kabineta 09.10.2007. noteikumiem Nr. 686 „Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību”.

Zenta Špate

(paraksts)

Līga Kriķauska

airviels Arta Krūze

(paraksts)

KANDAVAS IELA 2, RĪGA, LV-1083, LATVIJA
+371 29511001

PIELIKUMS 25: ALOJAS UN MAZSALACAS NOVADA DOMES ATZINUMS

NORAKSTS

Latvijas Republika

ALOJAS NOVADA DOME

Reģ.Nr.90000060032, Jūras iela 13, Alojā, Alojā novadā, LV - 4064, telefons 64023925, e – pasts: dome@aloja.lv

LĒMUMS

30.11.2017.

ALOJĀ

Nr.506
protokols Nr.20 5#

Par dabas lieguma "Ziemeļu purvi" dabas aizsardzības plāna saskaņošanu

Alojas novada Dome izskatīja Dabas aizsardzības pārvaldes ierosinājumu par dabas lieguma "Ziemeļu purvi" dabas aizsardzības plāna apstiprināšanu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 09.10.2007.Nr.686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" 33 punktu, kas nosaka, *ka izstrādātājs precizēto plānu 20 dienu laikā pēc sabiedriskās apspriešanas sapulces iesniedz attiecīgajā pašvaldībā (izņēmums - pašvaldību izveidotās aizsargājamās teritorijas). Pašvaldība mēneša laikā sniedz atzinumu. Atzinuma nesniegšana noteiktajā termiņā ir uzskatāma par pozitīvu saskaņojumu. Izstrādātājs pašvaldības atzinumu pievieno plānam.*

Nemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz Ministru kabineta 09.10.2007.Nr.686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" 33 punktu un likuma "Par pašvaldībām" 21.panta 27 punktu, kā arī jautājums tika izskatīts un atbalstīts Finanšu un attīstības komitejas 2017.gada 22.novembra sēdē, Alojā novada Dome, atklāti balsojot, **nolemj:**

Saskaņot dabas lieguma "Ziemeļu purvi" dabas aizsardzības plānu.

Domes priekšsēdētāja vietnieks (paraksts) Māris Možvillo
(zīmogs)

NORAKSTS PAREIZS
Vecākā lietvede Inta Baronova
Alojā, 2017.gada 5.decembrī

NORAKSTS

MAZSALACAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Pērnavas iela 4, Mazsalaca, Mazsalacas novads, LV-4215,
tālrunis 64251908, e-pasts: mazsalaca.dome@mazsalacasnovads.lv

LĒMUMS Mazsalacā

2017.gada 18.oktobrī

Nr.13.7

/18.10.2017. sēdes protokols Nr.13., 7/

Par dabas lieguma "Ziemeļu purvi" Dabas aizsardzības plāna saskaņošanu

Tiek izskatīts Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Ziemeļu purvi", kas atrodas Alojās un Mazsalacas novados. Dabas aizsardzības plāns tika izstrādāts EK LIFE projekta "Prioritāro mitrāju biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā" ietvaros.

Dabas lieguma teritorijas aizsardzības un apsaimniekošanas mērķis ir Latvijā un Eiropā nozīmīgu aizsargājamo purvu, saldūdeņu, mežu un zālāju biotopu kvalitātes uzlabošana vai to atjaunošana, kā arī retu un īpaši aizsargājamo augu un dzīvnieku populāciju saglabāšana un purva biotopu hidroloģiskā režīma stabilizēšana degradētajās purvu daļās.

Dabas lieguma "Ziemeļu purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādes uzraudzības grupā no Mazsalacas novada pašvaldības tika deleģēta Ramatas pagasta pārvaldes vadītāja Inguna Liepiņa. 2017.gada 10.oktobrī Attīstības komitejā I.Liepiņa sniedza informāciju par plāna izstrādes gaitu, par plānotajiem galvenajiem pasākumiem, un ieteica pašvaldībai saskaņot izstrādāto plānu.

2007.gada 9.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" 33.punktā noteikts, ka izstrādātais precizēto plānu 20 dienu laikā pēc sabiedriskās apspriešanas sapulces iesniedz attiecīgajā pašvaldībā. Pašvaldība mēneša laikā sniedz atzinumu. Atzinuma nesniegšana noteiktajā termiņā ir uzskatāma par pozitīvu saskaņojumu. Izstrādātais pašvaldības atzinumu pievieno plānam".

Nemot vērā iepriekšminēto un pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 27.punktu, 2007.gada 9.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" 33.punktu un saskaņā ar 2017.gada 10.oktobra Attīstības komitejas atzinumu, **atklāti balsojot ar 7 balsīm „par”** (Ivars Slotiņš, Zaiga Ivana, Dace Mažānova, Gunārs Zunda, Valdis Kampuss, Uģis Lapenass, Edgars Grandāns), **“pret” - nav, “atturas” - nav, Mazsalacas novada pašvaldības dome nolemj:**

Saskaņot dabas liegumam "Ziemeļu purvi" izstrādāto Dabas aizsardzības plānu.

Domes priekšsēdētāja vietniece (personiskais paraksts)
Jaunalksne 64251546

Dace Mažānova

NORAKSTS PAREIZS

Mazsalacas novada pašvaldības domes
priekšsēdētāja vietniece (paraksts*) Dace Mažānova
Datums skatāms laika zīmogā

*Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu